

PATVIRTINTA

Kauno miesto savivaldybės tarybos

2023 m. spalio 17 d.

sprendimu Nr. T-465

STOGLANGIŲ, PASTOGIŲ IR ANTSTATŲ ĮRENGIMO KAUNO MIESTO ISTORINIUOSE PASTATUOSE REKOMENDACIJOS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Stoglangių, pastogių ir antstatų įrengimo Kauno miesto istoriniuose pastatuose rekomendacijos (toliau – Rekomendacijos) nustato 1918–1940 m. laikotarpiu pastatytų kultūros paveldo statinių Kauno miesto teritorijoje, taip pat visų istorinių pastatų, esančių šiose kultūros paveldo vietovėse: Kauno senamiestyje, Kauno miesto istorinėje dalyje, vadinamoje Naujamiesčiu, Kauno miesto istorinėje dalyje, vadinamoje Žaliakalnio 2-aja, ir Kauno miesto istorinėje dalyje, vadinamoje Kauno Žaliakalnio 1-aja, pastogių, stoglangių ir antstatų įrengimo būdus ir jų įrengimo tvarką.

2. Rekomendacijose nustatomos kituose teisės aktuose nereglamentuotos pastogių, stoglangių ir antstatų įrengimo sąlygos tiek, kiek jos susijusios su poveikiu kultūros paveldo vietovių, kompleksų ir pavienių kultūros paveldo objektų vertingosioms savybėms ar istoriniam vaizdai: eksterjerui, pastato apžvelgiamumui iš apžvalgos (žiūrėjimo) taškų ar viešųjų erdvių, tūrinei erdvinei struktūrai, architektūrai, vertingiems pastato elementams (autentiškoms pastato ir stogo konstrukcijoms, perdenginiams). Taikant Rekomendacijas viršenybė teikiama kultūros paveldo objektų individualių apsaugos reglamentų ar specialiųjų teritorijų planavimo dokumentų sprendiniams.

3. Rekomendacijomis siūloma vadovautis:

3.1. Kauno miesto savivaldybės, Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos ir kitiems viešojo administravimo subjektams, pagal kompetenciją išduodant specialiuosius reikalavimus, derinant statinių projektinius pasiūlymus, projektus, taip pat atliekant kitas funkcijas, susijusias su kultūros paveldo objektų, kultūros paveldo statinių, istorinių statinių projektavimu, tvarkybos, tvarkomaisiais statybos ir statybos darbais;

3.2. statytojams, projektuotojams ir rangovams planuojant ir rengiant projektus, atliekant tvarkybos, tvarkomuosius statybos ar statybos darbus.

4. Rekomendacijas siūloma taikyti ir įrengiant stoglangius, pastoges ir antstatus istoriniuose pastatuose, esančiuose Kauno miesto dalyse, nenurodytose 1 punkte. Dėl Rekomendacijų

taikymo 1 punkte nurodytiems pastatams konkrečiais atvejais sprendžia viešojo administravimo subjektai, pagal kompetenciją išduodami specialiuosius architektūros reikalavimus, specialiuosius paveldosaugos reikalavimus, derindami statinių projektinius pasiūlymus ir projektus.

II SKYRIUS

PAGRINDINĖS SĄVOKOS

5. Rekomendacijose vartojamos šios sąvokos:

5.1. **Apžvalgos (žiūrėjimo) taškas** – kultūros paveldo objekto ar kultūros paveldo vietovės vertinimo metu nustatytas, nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akte aprašytas ir grafiniuose prieduose pažymėtas statinių komplekso teritorijos, vietos, vietovės taškas, iš kurio atsiveria panorama (-os), perspektyva (-os).

5.2. **Architektūros stilius** – architektūros klasifikavimas remiantis forma, statybos technika, medžiagomis, laikotarpiu, regionu ir kitais kriterijais.

5.3. **Istoriniai pastatai** – visi 1918–1940 m. laikotarpiu pastatyti kultūros paveldo statiniai Kauno mieste, visi iki 1940 metų pastatyti pastatai, esantys šiose kultūros paveldo vietovėse: Kauno senamiestyje (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 20171), Kauno miesto istorinėje dalyje, vadinamoje Naujamiesčiu (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 22149), Kauno miesto istorinėje dalyje, vadinamoje Žaliakalnio 2-ąja (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 22148), Kauno miesto istorinėje dalyje, vadinamoje Kauno Žaliakalnio 1-ąja (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 31280), taip pat paminėtose kultūros paveldo vietovėse esantys kultūros paveldo objektai ir kultūros paveldo statiniai.

6. Kitos Rekomendacijose vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme ir kituose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

III SKYRIUS

BENDROSIOS REKOMENDACIJOS

7. Rekomenduojama vadovautis šiomis pagrindinėmis nuostatomis:

7.1. nauji stoglangiai, antstatai, kiti stogų pakeitimai gali būti įrengiami (statomi) nepažeidžiant istorinio pastato architektūros (projekto sprendiniai pagrindžiami istorinės-meninės raidos tyrimais);

7.2. nauji stoglangiai, antstatai (išskyrus sunykusių elementų atkūrimą), kiti stogų pakeitimai turi vizualiai skirtis nuo istorinių pastatų, tačiau derėti savo tūriu, masteliu, medžiagiškumu, spalva, komponavimo principais, t. y. turi būti išsaugota statinio architektūros ir jo aplinkos dermė;

7.3. stoglangių, antstatų ir pastogių įrengimo reikalavimai turi atitikti kultūros paveldo objekto reikšmingumo lygmenį (nacionalinio, regioninio, vietinio), istorinės urbanistinės struktūros (morfortipų) ypatumus, statinio apžvelgiamumo galimybes.

8. Pastoges įrengti istoriniuose pastatuose leistina visais atvejais, kai joms eksploatuoti nereikalingas natūralus apšvietimas, nerekonstruojant, nekeičiant autentiškos stogo formos.

9. Pastoges įrengti istoriniuose pastatuose, kai jų eksploatavimui būtinas natūralus apšvietimas, leistina tais atvejais, kai stoglangių ar švieslangių (stoglangių plokšties stogams) įrengimas atitinka Rekomendacijų nuostatas, taip pat statinių projektavimą, statybą ir kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus.

10. Pastoges įrengti kultūros paveldo objektuose, kurių vertingoji savybė yra stogo forma, leistina tik nekeičiant autentiškos stogo formos (stogo konfigūracijos, nuolydžių ir kraigo aukščio), išskyrus atkūrimą, pagrįstą istorinės-meninės raidos tyrimų duomenimis.

11. Vadovautis Rekomendacijomis siūloma rekonstruojant jau įrengtus pastoges ir antstatus, taip pat planuojant įrengti naujas patalpas nebaigtose statyti (įrengti) įrengtose pastogėse.

12. Įrengiant pastoges istoriniuose pastatuose visais atvejais rekomenduojama išsaugoti autentišką stogo formą, konstrukcijas, dangą, architektūrinius ir dekoru elementus, pagal autentišką pavyzdį pakeičiant nepataisomai susidėvėjusius (smarkiai pažeistus) ar trūkstamus elementus.

13. Nerekomenduojama šlaitinių stogų keisti plokščiais stogais, keisti stogo nuolydžio, paprastų šlaitinių stogų keisti mansardiniais ir atvirksčiais, šlaitiniais stogais dengti autentiškų plokščių stogų ar formuoti naujus šlaitinius stogus ant autentiškų parapetų, siekiant padidinti pastogės aukštį (1 priedo 1 ir 2 pav.).

14. Keisti istorinių pastatų tūrius įrengiant naujus stogus ar antstatus leistina, jei pastato tūris, stogo forma ir konstrukcija nėra pastato vertingosios savybės ir jei naujai įrengiami pastato elementai nedarys neigiamo poveikio kultūros paveldo objekto ir (ar) vietovės vertingosioms savybėms (saugomoms išsklotinėms – išskyrus atvejus, kai Kultūros vertybių registre nurodyta, jog virš karnizo esanti pastato dalis nėra saugoma – perspektyvoms ir siluetams), ir jei tokie pakeitimai neprieštarauja nustatytiems kultūros paveldo objekto ar vietovės paveldosaugos reikalavimams.

15. Pastogių ar antstatų įrengimo projektai, kai keičiama pastato išvaizda, rengiami visam pastatui, pateikiant bendrus visų pastato fasadų ir stogo architektūrinio sprendimo projektinius pasiūlymus. Rengiant projektus rekomenduojama atlikti vizualinio poveikio vertinimą iš apžvalgos (žiūrėjimo) taškų ir (ar) viešųjų erdvių. Rengiant kultūros paveldo statinių rekonstravimo (užstatant antstatus, naujus aukštus ar įrengiant stoglangius) projektus, turi būti atlikta paveldosauginė projekto ekspertizė. Saugomose išsklotinėse pastato išvaizdos keitimas nerekomenduojamas, išskyrus atkūrimo atvejus, pagrįstus meninės-istorinės raidos tyrimais.

IV SKYRIUS

STOGLANGIŲ TIPAI IR JŲ NAUDOJIMAS

16. Įrengiant stoglangius istoriniuose pastatuose, stoglangių tipas nustatomas individualiai kiekvienam pastatui pagal vertingųjų savybių pobūdį ir tyrimų duomenis, atsižvelgiant į pastato statybos laikotarpį, architektūros stilių, mastelį, dekorą (2 priedas):

16.1. tūriniai stoglangiai – tai tradiciniai stoglangiai. Jie skiriasi architektūros stiliumi ir dydžiu. Maži tūriniai stoglangiai buvo naudojami neeksploatuojamoms ar naudojamoms sandėliavimui pastogėms vėdinti ir minimaliam apšvietimui, didesni – patalpoms pastogėse apšviesti;

16.2. stoglangiai, pusiau įkirsti į stogo plokštumą, – XIX–XX a. paplitę į stogo plokštumą įkirsti ar pusiau įkirsti stoglangiai, naudoti visaverčiam papildomam eksploatuojamam aukštui (dažniausiai mansardai) pastogėje įrengti, pvz., modernizmo architektūros pastatuose, dažniausiai miesto vilose ir namuose, kuriuose įrengtas mansardinis aukštas, būdingi įkirsti stoglangiai, derinant su įvairių formų nedideliais tūriniais stoglangiais;

16.3. stikliniai stogai (stogų dalys) naudoti laiptinėms, galerijoms ir kitoms reprezentacinėms patalpoms apšviesti, jie būdingi XIX–XX a. istorizmo, modernizmo architektūros pastatams;

16.4. plokšti stoglangiai – sutapdinti su stogo danga ar nežymiai iškilę stoglangiai. Šio tipo stoglangiai Kaune pradėti naudoti tarpukario laikotarpiu. Plokštiems stoglangiams taip pat priskirtini šiuolaikiniai stoglangiai (*velux* tipo), taip pat švieslangiai ir šviesos tuneliai;

16.5. maskuojamieji stoglangiai – pvz., stiklinės čerpės, stogo dangos spalvos žaliuzės ant įkirstų ar plokščių stoglangių ir panašiai. Maskuojamuosius stoglangius rekomenduojama leisti naudoti neigiamam vizualiniam poveikiui mažinti vietose, kuriose jau yra įrengti šiuolaikiniai stoglangiai, taip pat nevertingose, neapžvelgiamose stogų dalyse.

V SKYRIUS

STOGLANGIŲ ĮRENGIMO ISTORINIUOSE PASTATUOSE REKOMENDACIJOS

17. Stoglangius istoriniuose pastatuose leistina įrengti:

17.1. atkūrimo atveju, stoglangių buvimą pagrindus objektyviais duomenimis (ikonografinė medžiaga, tyrimais);

17.2. kitais atvejais – argumentuotai pagrindžiant, kad projektuojami sprendiniai nepažeis kultūros paveldo objektų, kultūros paveldo vietovių vertingųjų savybių (pvz., nebus pertvarkomos saugomos stogo konstrukcijos, nekeičiamos autentiškos stogo formos (konfigūracija, nuolydis, kraigo altitudė), nenaikinami stogo architektūriniai ir dekoro elementai, nekeičiamos saugomos išsklotinės, stoglangių įrengimo galimybė pagrįsta pastato tipo, architektūros stiliaus, kompozicijos analize), neturės neigiamos įtakos pastato aplinkai.

18. Naujus tūrinius ir (ar) plokščius stoglangius rekomenduojama įrengti tik vizualiai nesvarbiose stogų dalyse, nematomose ar mažai matomose iš apžvalgos (žiūrėjimo) taškų ir viešųjų erdvių (1 priedo 3(a) pav.), nevertingose (pakeistose, neautentiškose) stogų dalyse, atskirais atvejais stogų dalyse, kur jau yra įrengti stoglangiai. Kultūros paveldo objektuose, kuriems suteiktas kultūros paminklo statusas, tūrinius stoglangius leistina įrengti tik restauravimo atkuriant atveju, stoglangių buvimą pagrindus objektyviais duomenimis (ikonografinė medžiaga, tyrimais).

19. Kelių tipų stoglangius leistina įrengti tik vizualiai nesvarbiose stogų dalyse, nematomose iš apžvalgos (žiūrėjimo) taškų ir viešųjų erdvių (1 priedo 3(b) pav.) arba tyrimais pagrindus architektūrinį sprendimą. Remontuojant, rekonstruojant stogą, rekomenduojama suvienodinti esamų skirtingų tipų stoglangius pagal tinkamiausią variantą, derinti pateikiant daugiau kaip vieną variantą.

20. Įrengiant stoglangius visais atvejais svarbu vadovautis kontekstualumo principu ir nepažeisti pastato tipologinio charakterio: turi būti išsaugotas mastelis, ritmas, tradicinis medžiagiškumas, pastato ir jo aplinkos architektūros charakteris (1 priedo 4 ir 5 pav.).

21. Orientaciniai rodikliai projektuojant naujus stoglangius:

21.1. stoglangiai neturėtų dominuoti pastato kompozicijoje (1 priedo 5(a) ir (c) pav.), tik ją papildyti;

21.2. tūriniai stoglangiai neturėtų iškilti virš stogo kraigo ar sutapti su fasado plokštuma;

21.3. nerekomenduojama tūrinių stoglangių įrengti pastato kampinėse dalyse (1 priedo 5 (a) pav.);

21.4. stoglangių įrengimas rekomenduojamas pastatų fasaduose, esančiuose vidinėse kvartalų dalyse ar kiemuose (1 priedo 6 pav.);

21.5. stoglangių matmenys neturėtų būti didesni nei viršutinių aukštų pastato fasado langų matmenys (jų aukštis ir plotis);

21.6. vieno aukšto pastatuose stoglangių aukštis siūlomas ne didesnis negu 0,5 fasadinių langų aukščio;

21.7. plokščių, įkirstų stoglangių įrengimas leistinas tais atvejais, kai jie komponuojami už parapeto, nematomose stogų dalyse ar įrengiami plokščiuose stoguose;

21.8. nerekomenduojamas stambių, sublokuotų stoglangių įrengimas pagrindiniuose fasaduose, gerai apžvelgiamuose iš viešųjų erdvių;

21.9. stambių, sublokuotų stoglangių įrengimas leistinas nematomose ar mažai matomose stogų dalyse, pvz., matomose iš kiemo ar kvartalo vidinių erdvių (1 priedo 7(a) ir (b) pav.);

21.10. pastatuose, statytuose iki XIX a. vidurio, stoglangių ritmas rekomenduojamas 2–3 kartus retesnis negu langų;

21.11. pastatuose, statytuose XIX a. pabaigoje–XX a., stoglangių išdėstymo ritmas gali sutapti su langų ritmu, jei tai neprieštaruja pastato kompozicijai.

22. Orientaciniai rodikliai projektuojant naujus stoglangius tarpukario modernizmo architektūros stiliaus pastatuose:

22.1. rekomenduojama išsaugoti autentiškus šiam laikotarpiui būdingus nedidelius trikampus ar stačiakampius stoglangius;

22.2. nerekomenduojama įrengti naujų tūrinių stoglangių, išskyrus atvejus, kai jie įrengiami už parapeto ir nėra matomi iš nustatytų apžvalgos taškų ir viešųjų erdvių.

23. Vizualiniam poveikiui mažinti rekomenduojami įvairūs stoglangių maskavimo variantai, pvz., stogo dangos spalvos žaliuzės.

24. Stoglangių įrengimo darbai priskiriami:

24.1. paprastajam remontui – kai įrengiami sutapdinti su stogo danga (*velux* tipo) ar tūriniai stoglangiai nekeičiant ir nepertvarkant esamų stogo konstrukcijų;

24.2. kapitaliniam remontui – kai įrengiami plokšti (sutapdinti su stogo danga, *velux* tipo) stoglangiai, pakeičiant ar pertvarkant stogo konstrukcijas, pvz., šalinant gegnių dalis;

24.3. rekonstrukcijai – kuomet įrengiami tūriniai stoglangiai keičiant ar pertvarkant stogo konstrukcijas.

VI SKYRIUS

ANTSTATŲ ĮRENGIMO ISTORINIUOSE PASTATUOSE REKOMENDACIJOS

25. Antstatų įrengimas istoriniuose statiniuose nerekomenduojamas ir leistinas tik tais atvejais, kai:

25.1. pastato tūris, stogo forma ir konstrukcija nėra vertingosios savybės, o antstatas ar papildomas aukštas nebus matomas iš apžvalgos (žiūrėjimo) taškų ir viešųjų erdvių (1 priedo 8 pav.);

25.2. autentiškas stogas nėra išlikęs, o projektuojamas antstatas nepažeis pastato architektūros, nebus matomas iš apžvalgos (žiūrėjimo) taškų ir viešųjų erdvių (1 priedo 8 pav.);

25.3. esamo antstato rekonstrukcija galima nedidinant antstato tūrio, derinant su pastato architektūra;

25.4. projektuojamas antstatas vizualiai skirsis nuo istorinio pastato, tačiau derės savo tūriu, masteliu, architektūriniais elementais, t. y. statinio architektūros ir jo aplinkos dermė liks išsaugota (1 priedo 9 pav.).

26. Projektuojant naują pastatą arba antstatą plokščiu stogu kultūros paveldo vietovėje, rekomenduojama, kad tokio pastato parapeto aukštis atitiktų tos kultūros paveldo vietovės nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akte (toliau – Aktas) nustatytą didžiausią leistiną aukštį iki parapeto, o ne iki stogo kraigo (1 priedo 10 pav.). Visuomet rekomenduojama papildomai vadovautis pastato aplinkos kontekstu: projektuojamo pastato ar antstato aukštį siūloma derinti prie greta esančio užstatymo aukščio. Projektuojant pastatą šlaitiniu stogu, stogo kraigas gali siekti Akte nustatytą didžiausią leistiną aukštį iki stogo kraigo.

VII SKYRIUS

STOGŲ DANGOS, ELEMENTAI, TECHNINIAI INŽINERINIAI ĮRENGINIAI

27. Jei autentiška stogo danga praradusi savo estetiką, tačiau išlaikiusi fizines savybes ir apsaugo pastatą nuo atmosferos poveikio, rekomenduojama ją išsaugoti.

28. Visų istorinių pastatų stogų autentišką dangą rekomenduojama remontuoti (keičiant susidėvėjusius elementus naujais ar pan.). Jei autentiška stogo danga neišlikusi, rekomenduojama stogą dengti danga, atitinkančią pastato istorinį charakterį ir konkrečiam pastato statybos periodui būdingas dangas (2 priedas).

29. Įrengiant pastogės kultūros paveldo objektuose, saugomi, restauruojami, atkuriami vertingi stogo architektūros ir dekoro elementai (pvz., stogų tvorelės, lietaus vandens nuvedimo sistemos elementai, bokšteliai, parapetai, dūmtraukių (kaminų) puošybos detalės ir kt.), autentiška danga ar jos tipas.

30. Įrengiant pastogės istoriniuose pastatuose stogų dangą ir (ar) kitus stogo elementus leistina keisti, kai:

30.1. nepažeidžiamos kultūros paveldo objekto ir kultūros paveldo vietovės vertingosios savybės, įvertinus pastato matomumą iš apžvalgos (žiūrėjimo) taškų ir viešųjų erdvių;

30.2. nepažeidžiamas pastato tipologinis charakteris, architektūros stilius, kompozicija;

30.3. sprendimai pagrįsti istorinės-meninės raidos tyrimais.

31. Būtinuosius techninius įrenginius (ventiliacijos šachtas, vėdinimo-šaldymo įrangą, liftų šachtas) leistina įrengti, kai:

31.1. jų nesimato iš vietovės ar komplekso apžvalgos taškų ir viešųjų erdvių, kai jie nemenkina stogo architektūros ir esminiai nekeičia stogo formos (1 priedo 11 pav.);

31.2. įrengiant juos stogo dalyse, esančiose kvartalo vidinėje ar kiemo pusėje, neiškeliant virš stogo kraigo. Projektuojamus inžinerinius įrenginius rekomenduojama pavaizduoti architektūrinėje projekto dalyje ir suderinti su institucijomis, atsakingomis už kultūros paveldo apsaugą.

32. Ventiliacijos įrenginiams rekomenduojama panaudoti esamą kaminų sistemą.

33. Vėdinamas pastogės rekomenduojama panaudoti techniniams aukštams įrengti.

34. Priešgaisrines apsaugines tvoreles ir sniego gaudytuvus rekomenduojama projektuoti minimalių leistinų dydžių ir dažyti stogo dangos spalva.

35. Ant istorinių pastatų stogų įrengiant saulės kolektorius ir saulės modulius rekomenduojama vadovautis Metodinėmis rekomendacijomis dėl saulės šviesos energijos elektrinių, saulės šilumos energijos kolektorių ir kitos inžinerinės įrangos įrengimo kultūros paveldo statiniuose, kultūros paveldo objektuose, jų teritorijose ir apsaugos zonose, kultūros paveldo vietovėse bei jų apsaugos zonose, patvirtintomis Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos direktoriaus 2022 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. Į-207 „Dėl Metodinių rekomendacijų dėl saulės

šviesos energijos elektrinių, saulės šilumos energijos kolektorių ir kitos inžinerinės įrangos įrengimo kultūros paveldo statiniuose, kultūros paveldo objektuose, jų teritorijose ir apsaugos zonose, kultūros paveldo vietovėse bei jų apsaugos zonose patvirtinimo“. Saulės kolektorių ir saulės modulių įrengimas leistinas, jei:

35.1. nepažeidžiamos nekilnojamosios kultūros vertybės vertingosios savybės;

35.2. jie įrengiami ant plokščių ar mažo nuolydžio stogų taip, kad nebūtų matomi iš nustatytų apžvalgos taškų ir viešųjų erdvių;

35.3. šlaitinių stogų plokštumą užstoja parapetas ar kitos stogo architektūrinės detalės;

35.4. stogo plokštuma nematoma iš nustatytų apžvalgos taškų ir viešųjų erdvių, taip pat ant nevertingų pastatų stogų kvartalų viduje (1 priedo 12 pav.).

36. Nerekomenduojama įrengti saulės kolektorius ir saulės modulius ant Kauno senamiestyje esančių istorinių pastatų šlaitinių stogų, kurie gerai matomi iš apžvalgos (žiūrėjimo) taškų ir viešųjų erdvių, išskyrus tuos atvejus, kai elementai savo forma ir spalva nesiskiria nuo autentiškos dangos (1 priedo 13 ir 14 pav.).

37. Želdintų (žaliųjų) stogų įrengimas leistinas ant istorinių pastatų plokščiais stogais, jei nepažeidžiamos kultūros paveldo objekto ar kultūros paveldo vietovės vertingosios savybės ir įrengiant žaliąjį stogą įvertinamas pastato konstrukcijų patikimumas.

VIII SKYRIUS

PASTOGIŲ PRITAIKYMO, STOGLANGIŲ IR ANTSTATŲ ĮRENGIMO ISTORINIUOSE PASTATUOSE GALIMYBĖS NUSTATYMO TVARKA

38. Rengiant pastogių pritaikymo, stoglangių įrengimo ar antstatų projektus istoriniuose pastatuose rekomenduojama atlikti šiuos parengiamuosius, tyrimų ir projektavimo darbus:

38.1. atlikti pastato kultūrinės vertės, architektūros, konstrukcijų ir jo aplinkos analizę: surinkti duomenis iš Kultūros vertybių registro apie pastato vertingąsias savybes (jei pastatas yra kultūros paveldo objektas), apie komplekso ir (ar) vietovės vertingąsias savybes (jei pastatas patenka į komplekso ar vietovės teritoriją), atlikti istorinės-meninės raidos tyrimus (surinkti istorinius duomenis arba atlikti istorinius tyrimus, nustatyti pastato architektūros stilių, jo kompozicijos bruožus), atlikti inžinerinius-techninius tyrimus (nustatyti su pastogės įrengimu susijusių pastato plano ir konstrukcijų fizinę būklę);

38.2. įvertinti pastato aplinkos charakterį, nustatyti pastato matomumą iš nustatytų apžvalgos taškų ir viešųjų erdvių;

38.3. parengti projektinius pasiūlymus; juose pateikti išsamią objekto ir jo aplinkos analizę, tyrimų dokumentaciją (jei tyrimai buvo atlikti), taip pat vaizdinę medžiagą, reikiamą galimam projekto sprendinių poveikiui įvertinti (pastato fasadų, stogo plano, pjūvių, išsklotinių brėžiniai, pastato ir jo aplinkos vizualizacijos ir (ar) maketas), pateikiant daugiau kaip vieną variantą;

38.4. teisės aktų nustatyta tvarka suderinti projektinius pasiūlymus su institucijomis, atsakingomis už kultūros paveldo apsaugą.

IX SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

39. Rekomendacijomis vadovaujamosi ir jos taikomos tiek, kiek jos neprieštarauja galiojančių Lietuvos Respublikos įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių statinių projektavimą ir statybą, nuostatoms.

40. Projektinių pasiūlymų ir (ar) statinio projekto atitiktis Rekomendacijoms gali būti nevertinama tais atvejais, kai dėl jų yra gautas Kauno regioninės architektūros tarybos pritarimas.
